

Sygn. akt II Cz 77/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SA Agnieszka Terpiłowska

SO Małgorzata Mróz

Protokolant: Agnieszka Ingram-Ciesielska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa R. P.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w pkt II

wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt I C 1350/18

postanawia:

I. oddalić zażalenie;

II. zasądzić od strony pozwanej na rzecz powoda 450 zł kosztów postępowania zażaleniowego.

(...)

Uzasadnienie postanowienia z dnia 26 lutego 2019r. w przedmiocie zażalenia na postanowienie zawarte w pkt. II zaskarżonego wyroku z dnia 18 października 2018r.

Zaskarżonym postanowienie zawartym w pkt II wyroku z dnia 18 października 2018r. Sąd Rejonowy w Kłodzku nie obciążył powoda kosztami procesu. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd pierwszej instancji wskazał, iż rozstrzygnięcie o kosztach procesu uwzględnia stan psychiczny powoda oraz jego sytuację majątkową. Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu, uznając, że w sprawie zachodzi szczególna sytuacja. Powód, jako osoba chora psychicznie, cierpiąca na chorobę Alzheimera i chorobę mózgu związaną z dawnym urazem i wiele też innych chorób, nie zdawał sobie sprawy, że jego stan zdrowia wynika z chorób samoistnych i wcześniejszego urazu, i mógł być przekonany o zasadności swojego żądania. To jest sytuacja, która pozwalała Sądowi na nieobciążanie powoda kosztami procesu, na podstawie art. 100 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie złożyła strona pozwana zaskarżając postanowienie w całości, zaskarżonemu postanowieniu zarzucając naruszenie:

- 1) art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku pozwanego o przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego mimo, że pozwany wygrał proces w całości;
- 2) art. 100 k.p.c. poprzez powołanie jako podstawy rozstrzygnięcia, podczas gdy norma prawna nie zawiera treści, z której wynika możliwość nieobciążania powoda kosztami procesu.

Mając powyższe na uwadze strona pozwana wniosła o:

- 1) zmianę postanowienia i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu w wysokości 6.017 zł, w tym kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję w wysokości 2.400 zł, kosztów zastępstwa za druga instancję w wysokości 1.200 zł, w zw. z przekazaniem przez Sąd Okręgowy sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję w wysokości 2.400 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł;
- 2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zawrotu poniesionych kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w pkt. II Sąd pierwszej instancji nie obciążył powoda kosztami procesu. Analiza sprawy wykazała, iż słusznie uznał Sąd pierwszej instancji, że okoliczności rozstrzyganej sprawy uzasadniały przyjęcie wypadku szczególnie uzasadnionego, o którym jest mowa w art. 102 k.p.c.

Należy jedynie zaznaczyć, iż powołanie przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 100 k.p.c. należy uznać za oczywistą omyłkę pisarską, ponieważ argumenty poniesione przez Sąd wskazują, iż oczywistą postawą rozstrzygnięcia pozostawał przepis art. 102 k.p.c.

Podstaw do zastosowania tego przepisu należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy, wskazujących na to, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, a tym samym niesprawiedliwe. Do kręgu tych okoliczności należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem postępowania, jak i fakty leżące poza nim, zwłaszcza dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego strony, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, w świetle których usprawiedliwiona jest ocena, że chodzi o wypadek szczególnie uzasadniony. Ocena zaistnienia takiego przypadku należy do decyzji sądu orzekającego w sprawie, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności. Innymi słowy zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. zależy od swobodnej decyzji sądu meriti i związane jest z dyskrecyjną władzą sędziowską, uznaniem sędziowskim (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2013r., V CZ 130/12, Lex r 1341731). Sąd Najwyższy w cytowanym orzeczeniu przyjął, iż chociaż kwestia trafności takiej oceny podlega, co do zasady kontroli instancyjnej przy rozpoznawaniu zażalenia, to jednak ewentualna zmiana zaskarżonego rozstrzygnięcia o kosztach powinna ograniczać się do sytuacji wyjątkowych, a zatem może być podważona jedynie wtedy gdy jest rażąco niesprawiedliwa albo dowolna.

Zaskarżone postanowienie mieści się w granicach swobody sędziowskiej. Ponadto pozostaje ono nadal prawidłowe pomimo zmiany ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie na skutek rozpoznania apelacji powoda. Należy wskazać, iż pozwem dochodzone było zadośćuczynienie za skutki wypadku któremu uległ powód. Każdorazowo decydują

konkretne okoliczności sprawy i odniesienie do orzecznictwa sądów nie zawsze pozwala właściwie ocenić w tym zakresie roszczenie. Strona inicjująca postępowanie może być subiektywnie przekonana o zasadności wysokości swojego roszczenia biorąc pod uwagę krzywdę jakiej doznała. W sprawie o zasądzenie zadośćuczynienia za krzywdę nie da się precyzyjnie wyliczyć kwoty zadośćuczynienia a tym bardziej przewidzieć jaka będzie jej ostateczna wysokość, bowiem zależy ona od decyzji Sądu opartej na wielu kryteriach. W sprawie trudność w subiektywnej ocenie rozmiarów krzywdy przez powoda niewątpliwie wynikała ze skomplikowanej sytuacji zdrowotnej powoda, nakładających się przyczyn i skutków szeregu schorzeń somatycznych nie związanych z wypadkiem a rozwijających się w tym samym czasie z dużym natężeniem.

Na marginesie należy zauważyć, iż powyższa ocena nie zmienia założenia, jakie legło u podstaw rozstrzygnięcia w przedmiocie zwłoki wierzyciela (rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w przedmiocie apelacji), iż ubezpieczyciel rozmiary i skutki urazu barku, nie kwestionowanego co do zasady, miał możliwość ocenić.

W sprawie zaskarżone postanowienie nie stoi w sprzeczności z szeroko rozumianymi zasadami współżycia społecznego.

Z powyższych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. obciążając obowiązkiem ich poniesienia stronę przegrywającą to postępowanie – stronę pozwaną. Zasądzona została od strony pozwanej na rzecz powoda kwota 450 (na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz.U.2018.265 tj).

(...)